

sterft en particulieren geven wel gaarne als ze maar wisten dat 't goed zou uitvallen. Fop Smit ¹⁾, millionair.

Ziet U nu geen kans mij een subsidie te bezorgen van een paar rijke snuiters in Rotterdam.....²⁾ want dat is de eenige manier om een goed schilder te worden.

Dat gewurm, dan een aquarelletje, dan een schilderijtje en eindelijk als ik daardoor zoo veel verdiend heb dat ik zou kunnen studeeren, ben ik te oud en te beroerd geworden, nu of nooit, misschien is 't al te laat"³⁾.

Inderdaad scheen het al te laat te zijn. Want Breitner was zooals hij zelf schrijft „steeds lijdende” en plotseling openbaarde zich weer bij hem een kwaal, die hij geheel verdwenen dacht. Op aanraden van doctoren moest hij zoo spoedig mogelijk in een ziekenhuis gaan. Een groote zenuwachtigheid maakte zich toen van hem meester en van ernstig werken kon geen sprake meer zijn. Hij probeerde het nog wel, maar het ging niet: „wezentlijk, ik voel me te zwak. Alles ontsnapt me, mijn lichaam misschien ook nog”.

Van Stolk vroeg hij de voorloopige kosten voor te schieten en reeds enkele dagen later lag hij in het ziekenhuis, waar hij tot Zaterdag 3 Juni zou blijven. 28 Maart 1882 schreef hij van daaruit met potlood den volgenden brief:

Zeer Geachte Heer!

Sedert verleden week lig ik nu uitgestrekt op mijnen rug, alle beweging behalve die mijner oogen en vingers is me ontzegd.

Vervelen doe ik me niet. Ik overdenk veel waar ik anders misschien niet toe gekomen was. Ik heb wat geteekend, gelezen en geschreven. Maar ik mis ontzettend de natuur, 't buiten zijn en vooral de zon. Ik zie haar alleen schijnen

1) Fop Smit Jr., geboren 29 Sept. 1815, zoon van Fop Jansz Smit en Jannigje Mak, was reeder van beroep, de bekende firma Stoomboot-reederij Fop Smit & Co. aan de Oosterkade. Hij woonde aan den Oostblommerdijkscheweg n°. 41, thans Bergweg, op de door hem vóór 1870 gebouwde buitenplaats „Insulinde” (ter plaatse waar nu de Insulindestraat is), waar ook zijn vermaarde schilderijen-collectie berustte, en overleed aldaar 5 Febr. 1892, ongehuwd.

2) Dit woord kan ik niet lezen.

3) Geschreven: „in 't Paard van Troye”.